

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hónapra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér hirdetési ára 8 fillér. Gyárosok kereske dők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 korona.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Magyar diadal.

Kolozsvár. aug. 8.

Egy olyan kis nemzetnek, minő az európai nagy népcsaládok között a magyar, valahányszor valamely dicsőség éri — mindig különös oka lehet arra, hogy ezzel a dicsőséggel legalább a saját szívét eltöltse. Más náció talán kérkedne ezzel a dicsőséggel, de mi megelégszünk azzal, ha szívünk felmelegszi és a lelkünk elteli gyönyörűséggel.

Most különös okunk van arra, hogy megnyissuk a szívünket a tuláradó érzéseknek és a lelkünkben utat nyissunk a gyönyörűségnek.

Apponyi gróf az, a ki nemzetének ezt a dicsőséget megszerezte és mi magunk ellen való bünt követnénk el, ha elzárkoznánk ama dicsőség fénye elől, a melyet a világ első városában összegyülekezett minden nemzetbeli nagyságok között, nevünknek Apponyi gróf megszerzett.

Adtunk hirt már arról, hogy a párisi interparlamentáris konferencián, a hová valamennyi művelt nemzet a maga elsőrendű kitünőségeit delegálta — Apponyi Albert gróf szerepléséhez fűződik a legnagyobb siker, melyet ilyen előkelő testületben szónok és államférfi kiküzdhet.

A világ valamennyi lapja a gazdasztalás hangján emlékezik meg Apponyi gróf korszakos beszédjéről és egyetemlegesen elismerik, hogy ez a kivételes férfit valamennyi nemzet elsői között is az első sorába tartozik.

Azt tán nem szükséges mondanunk, hogy Apponyi gróf magyar ember, s hogy abból a dicsőségből, a melyet ő szerzett meg, az egész magyar nemzetre fény árad.

Örömrünk az Apponyi gróf sikere felett annál nagyobb, mert ezt a diadalt a művelt nemzetek központján, Párisban aratta, a hol most egyidejűleg a magyar ipar és művészet is diadalt üli.

Talán elmondhatjuk, hogy ennek a két eseménynek az összetalálkozása ránk magyarokra korszakalkotó jelentőséggel bír. A kis nemzetek életében, mint a história tanítja, azok az események a legjelentősebbek, a melyek az illető nemzetnek a tudomány, az ipar és a művészet terén való érettségét bizonyítják. Ebben az időben éppen ezt dokumentálja a magyar nemzet Párisban a világkiállításon és ezt dokumentálta Apponyi gróf világszerte felűnést keltő szónoki sikerével.

AZ „ELLENZÉK” TÁRGYAJA.

1900. Augusztus 9.

Tudományos apróságok.

A dohányzás. — Brom a gyógyászatban. — Képek és állatok. — Betegséget okozó fa. — Fűből készült kövezet.

Grosz János, gráci ismert büntügyi tanár szerint nagy jelentősége van mindenkire nézve annak, mit és hogyan dohányzik. Eltekintve attól, hogy a büntény színhelyén elhajtított szivarvág már utbaigazítást ad a szivar minősége után arra, hogy a tettes a jobb osztályú emberekhez tartozik-e, — annak a módja is, hogy miként vágja le a valaki a szivar végét, már meglehetősen utmutatás. Ha a szivar vége ékalakuan, valami különös szer számmal van lecsipve, valószínű, hogy e szer szám meglesz a tettesnél. Ha a vége élesen van leharapva, a szerint van a tettesnek jó vagy kevésbé jó metszőfoga; ha a körömmel van lecsipve, ugy e körülmény arra enged következtetni, hogy a tettesnek hosszú körmei vannak, de rossz első fogai.

A szivarvég még azt is megmutatja, hogy szipkából vagy a nélkül szokott-e szivarozni az illető. Ha a nélkül, első fogai a tettesnek sárgák. Ha papírszipkát használ, azt valószínűleg szintén ott hagyja s erről esetleg megtudható az eladó, talán a vevő is. Az sem közömbös, hogy több ízben verte-e le a tettes a szivar hamuját, mert ebből meg ott tartózkodásának idejére lehet következtetni.

Örvendezzünk tehát és teljék el a lelkünk gyönyörűséggel, hogy ime, bebizonyíthattuk a világ ítélőszéke előtt, hogy a magyar ipar és a magyar művészet és a magyar tudomány, s ebben a politikai szónoklás terén a magyar nemzet versenyképességét ily fényesen dokumentálhattuk.

Nem kell magunkat áltatnunk, sem nem szükséges az, hogy illúzióknak engedjük át magunkat, mert a mi Párisban történt, azt az egész művelt világ, mint nagy horderővel bírő eseményt tárgyalja és nekünk csak az a szerepünk van, hogy a világ elismerő nyilatkozatait a magunk számára lefoglaljuk s nemzetéletünk nagy főkönyvében javunkra könyveljük.

Egyben talán vonjuk le abból a tanulságokat is. Ezek elseje az, hogy ne tartsuk magunkat kiskoru nemzetnek, mert bebizonyítottuk, hogy csak számban vagyunk kicsinyek, de szellemi erőnk vetekednek a nagy nemzetekével. Ipari és művészeti produktumaink a világpiacra polgár jogot szereztek. Szellemi erőnkészletünk az Apponyi gróf szereplésében diadalsan érvényesült.

A párisi események a magyar nemzetet az európai művelt népcsaládok legnagyobbjai mellé helyezték. Ma már ugy emlegetnek minket, mint olyan nemzetet, a melynek a művelt népek koncertjében előkelő helye van, s a melylyel ma már mindenkinek számot kell vetnie.

Egy nemzet, a melynek ipari és művészeti élete mondhatni csak serdülő korát éli, fényesebben nem bizonyította be életrealitását és fejlődés képességét, mint a magyar, melyről mint egyenrangú tényezőről beszél ma a művelt világ.

És mit szólunk arról a fényessikerről, melyet a világ nagy szónokainak táborában Apponyi gróf kiküzdött?

Hát ez már az európai nemzetek kulturtörténelmének egyik elsőrangú eseménye. A kulturhistória legnagyobb alakjai közé emelte ez nemzetünknek egyik nagy fiát, a kiben nekünk örömrünk telik s a ki büszke lehet arra a dicsőségre, melyet nemzete számára abban az illusztris testületben megszerzett.

Adassék is e nagy férfunak minden tisztesség, mely ember részére e földön juthat és mi magyarok adjunk hálát a Gondviselésnek, hogy a mi vérünk lüktet az Apponyi ereiben és a mi dicsőségünk forrása az a nagy

elme, mely e kivételes férfit osztályrészeül jutott.

Politikai hírek.

Szell Kálmán Ischlben. Budapesti tudósítónk közlése szerint Szell Kálmán miniszterelnök kedden este Bécsbe utazott s onnét délután Ischlbe utazott királyi kihallgatásra. Szell Kálmánnak ez az utazása összefüggésben van azokkal a tárgyalásokkal, melyeket a magyar miniszterelnök Körber osztrák miniszterelnökkel Rátótton folytatott.

A jászberényiek Apponyihoz. Annak a nagy sikernek híre, melyet gr. Apponyi Albert szerzett magyar nemzetének a párisi interparlamentáris konferencián, eljutott az ő jászberényi lelkes választóihoz is, a kik ebből az alkalomból a következő sorokban üdvözölték szeretett képviselőjüket:

„Méltóságos Gróf Ur!

Mélyen tisztelt orsz. képviselőnk!

Méltóságodnak a párisi interparlamentáris kongresszuson kifejtett szereplése, melylyel míg a művelt világ első nagyságai között is a legelső helyet vívta ki magának, a magyar nemzetre új fényt derített elméjének tudásával, szívének nemességével és szónoklatának hatalmával, hozzánk is elhatott és lelkeink rejtekébe is bevillagított.

S midőn olvassák az örök béke megteremtésére irányuló minden közhelytől ment, egészen új, eredeti, eddig alig hallott eszmékben gazdag fejtegetéseit, áthat bennünket az a tudat, hogy kiválólag nekünk, választóinak, erkölcsi kötelességünk Méltóságodnak ezen legújabb dicsőségteljes diadala alkalmából üdvözölni.

Fogadja tehát Méltóságod szívesen az előkelő tudásával oly fényesen megnyilatkozott elismerései között a mi lelkesült halálal telt üdvözlötünk is, de fogadja ezt a méltóságos grófné is, kinek ezen nagyhorderejű beszéd sikerében Méltóságod szavai szerint oly kiváló része volt.

Kik egyébként hazánui mély tiszteletel vagyunk

Jászberényben, 1900. évi aug. 7-én.

Méltóságodnak választói megbízásából:

Konez Menyhért,

Battó János.

Nemzeti iparunk.

Kolozsvár, aug. 5.

Az utóbbi időben sok szó hangzott el a magyar ipar érdekében. Különösen mióta Hegedüs Sándor áll a kereskedelmi tárcza élén, ki beköszöntőjében kijelentette, hogy főszínt helyez a magyar ipar megteremtésére.

Az actió, melyet szervezett és mely még mai napig is folyamatban van, erőlyes tevékenységre vall, melyet egy olyan régi és

kipróbált politikustól és közgazdásztól, mint Hegedüs Sándor, különben is vártunk. És mi hisszük és reméljük, hogy a mennyire lehetséges, az ő hatáskörétől telhetőleg mindent el fog követni, hogy a magyar ipart megteremtve, hazánk közgazdasági helyzetét előmozdítsa.

Ámde az utóbbi csak remény. Mert akármilyen bizalommal is viseltessünk a miniszter személye iránt és lássuk bár az ő munkálkodását az ipar érdekében, a gyárak létesítéseért való utazását, garanciát nem képezhet nekünk arra, hogy az ipar ilyen módon nemskára meg lesz valósulva. Mert ma már a külföldi, de különösen az ausztriai készítmények és áruk oly erősen és nagymértékben vannak nálunk meggyökerezve, hogy annak kiűzését a fogyasztók és vásárlók pusztá hazafiasságára bízni, képtelenség.

Eltekintve attól a körülménytől, hogy az áruk olcsóbbak és a kereskedők a hitel igénybe vétele miatt jó részt le vannak kötve az ausztriai és külföldi kereskedőknek, illetve gyárosoknak, nem lehet az ipart a polgárok szabad akaratára bízni már azért sem, mert hazánkban sok idegen nemzetiségű ember lakik, kik a magyar iparral nem törődnek.

Nem ijesztés ugy tulságos sötét színben való látás ez, hanem a tényleges valóság. Nézzük csak meg, mióta megindult az iparpártolási akció, mennyi millió vándorolt ki csak olyan áruért, melyek hazánkban is készülnek. Az az idegen nemzetiségű kereskedő vagy fogyasztó, bizony nem sokat nézi, hogy honnan van az áruja, csak olcsó legyen. De ne is menjünk az idegen nemzetiségű kereskedőkhöz, nézzük meg a magyar kereskedőket. Ott is ugyanazt fogjuk tapasztalni. És akárhány van, kinek az üzletében egyetlen magyar áru nincsen.

Sok olyan kérdés áll még megvalósulatlanul, mely elválaszthatatlan kelleke az iparnak. De ezek a kérdések most részint a megvalósulás felé közelednek, részint pedig azoknak az érdekében most folynak a tárgyalások. Így a kivándorlás megszüntetése, gyárak alapítása, gyáralapító pénzintézetek létesítése és azoknak állami támogatása.

Ezek azonban mind egy kérdéstől függenek. Azoknak létesülése és megvalósulása csak egy feltétel alatt lehet üdvös és helyes.

Ez a magyar önálló vámterület. Mert a magyar iparnak egyedüli nagy és mélyreható gátja a vámközösség. Hogy nem haladunk, hogy az iparpártolási actiónak semmi eredménye nincs, az egyedüli oka az az óriási concurrencia, vagy még helyesebben: az osztrák iparnak hazánkban való concurrencia nélküli működése.

Vegyük szemügyre szomszédunkat: Romániát.

Jó példa, mert közel van hozzánk,

közvetlenül érintkezünk vele és ismerjük viszonyait. Ott azt fogjuk látni, hogy az ipar, mióta nincsen vámszerződésben, napról-napra halad

Ha mi régen vajduló iparunkat megteremtve akarjuk látni, akkor az Ausztriával most fennálló vámközösséget nem hagyhatjuk szó nélkül. Ez annyi lenne, mint a magyar ipart csak elvnek és frázisnak tartani.

Már pedig mi meg vagyunk győződve, hogy Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter az ipar kérdését nem annak tartja.

A kereskedelem fejlődését, a gyárak létesítésének hasznát, a munkásviszonyokat és egyéb szociális bajok orvoslását csak ugy fogjuk tudni keresztülvinni, ha az ipar fejlődésének mindenekelőtt szabad utat engedünk.

Tagadhatatlan, bebizonyosodott tény, hogy a magyar ipar és kereskedelem szoros kapcsolatban áll a vámterület önállóságával.

Mindaddig tehát, míg ez a kérdés nincs megoldva, míg Magyarországnak nincsen meg az önálló vámterülete, hiába beszélünk megteremtett izmos iparról. Az egyén jóakarattát, az egyesek áldozatkészségét így mindannyiszor meghusítja az okos osztrák politika.

A magyar ipar tehát csakis az önálló vámterület alapján valósítható meg. Ezt pedig követelheti magának a magyar társadalom erőlyos megnyilatkozásában. A miniszter akarata és tette pedig csak akkor érvényesülhet az egész ország boldogulására.

Nadányi Emil.

A közönséghez.

Udvarhelyvármegyében fekvő Oroszhegy tősgyökerező székely község folyó évi július hó 29-én az ott dühöngött pusztító tűzvésznek majdnem egyharmad részben áldozata lett. Ötvennyolc szorgalmas, törekvő székely gazda lett e szerencsétlen napon családjával együtt nagyrészen nemcsak hajléktalanná, de földönfutóvá is. Ötvennyolc gazdának összes lakóháza, gazdasági épületei, felszerelése együtt martalécul estek a romboló elem pusztító erejének. A kár meghaladja a 100,000 koronát, mely összegből alig 4—5 ezer korona érték volt biztosítva. Növeli a vész hatását az is, hogy ezen a havasi erők alatt fekvő székely község legfőbb jövedelmi forrását az állattenyésztés képezte, a már nagy részben behordott takarmány megsemmisülés le ugyszólva az egyetlen feltétel szűnt meg, mely keresetforrásait biztosította.

Épen azon községek egyikét érte a csapás, mely soha, semmi körülmények között nem tagadta meg, nem hagyta el szülőföldjét, hogy idegenbe kivándorolva, ismeretlen helyen keressen boldogulást.

Most azonban ez iszonyú csapás folytán koldussá, hajléktalanná vált 58 székely gazda családjával együtt, kiknek nincsen biztosítva

hogy e csilagszerű képletek tulajdonképpen fiatal plátán-levelekből valók.

A házat körülvevő plátánok leveleinek bőven hulló szőrzete tehát gégehurutot okozott az egész családban. Hillger nézejét megerősítették más orvosok tapasztalatai is, s egyttal felujtult Dioecorides és Galenus állításai, akik tapasztalatailag megállapították, hogy a plátánok eldurvítják a hargot, szemés tülgylvadást okoznak. Amit a plátánfák bűnekképpen rónak fel, az valószínűleg sok más fára is vonatkozik és hasonló vizsgálat sok hirtelen elrekedésnek okát fejtheti meg.

Azon nagy fontosságnál fogva, melyet kivált nagyvárosokban a lehetőleg zajtalan, a légzőszerveket kimélő és e mellett tartós kövezetnek tulajdonítanak, méltó figyelmet érdemel egy gyakorlatias amerikainak pályadíjjal jutalmazott találmánya. Amerikában az Atlanti-tenger partjain reageteg mennyiségű tengeri fű terem, mely nagyon sok kovasavat tartalmaz. A feltaláló e fűvet különféle impregnáló eljárásnak vetette alá és aztán óriási nyomással 52 cm. hosszú és hat cm. vastag darabokat készített belőle, mely tartósságra vetekedik a gránit kövel és ennek dacára a rajta való járás és kocsiakadás alig okoz valami zajt. Kövezet készítésénél az egyes darabokat vaskapcsokkal foglalják egymáshoz és ily állapotban oly szilárdul állnak, mint a jól lerakott kövezet. A kedvező sikertől felbátorítva, a feltaláló most szalmával is tesz kísérletet, hogy a tengerpartoktól távol fekvő vidékeken ezzel pótolja a tengeri fűvet.

még a holnap sem s a kik nem rendelkeznek a legparányibb eszközökkel sem arra, hogy munkához kezdve, nyomorult helyzetükön bár a legesekélyebbet is változtassanak. Ismerve a tekintetes szerkesztőségnek a szerencsétlenségek alkalmával kifejtett eredménydus tevékenységét s tapasztalva a sors csapásai által sújtottak érdekében minden alkalommal tett hathatós közreműködését, bátorodom a tekintetes szerkesztőséget tisztelettel felkérni, hogy a leégett székely közösség lakosságát, melynek most már nemcsak kenyere, de hajléka és ruházata sincs, jóindulatu figyelmébe véve, a gyűjtést olvasói közt megindítani, a nagyközönséget az adakozásra felkérni s az esetleg befolyó bármily csekély adományt elfogadva, mielőbb hozzájárulást nyújtani szíveskedjék.

Sz.-Udvarhely, 1900. aug. 1-én.

Damokos Andor,
alispán.

Olaszország gyásza.

Berlin, aug. 8.

A Neueste Nachrichten-nek jelenti Eydtkunen határvárosából: Az olasz rendőrség értesítése következtében, a mely szerint az anarkisták még további merényleteket terveznek koronás fők ellen, az itteni rendőrség élesen megfigyeli a gyanúsoknak mondott olaszokat. A rendőrség a legutóbbi napok egyikén az itt élő olaszoknál egészen váratlanul házkutatást tartott s ez alkalommal letartóztatott három olaszt, a kiket a náluk talál irások erősen kompromittáltak. A letartóztatottak közül ketten egy itteni kerti helyiségben működő artisták.

Milánó, aug. 8.

Bresci minden választ és fölvilágosítást megtagad kihallgatásánál és azt sem engedte meg, hogy lefotografálják s ez csak úgy sikerült, hogy a készüléket olyan pillanatban irányították rá, a mikor nem hitte, hogy megfigyelik. A monzai nép rendkívül fel van habborodva Bresci ellen. **Tegnap és ma nagy néptömeg vonult végig az utozán s a gyilkos halálát követelte.** A rendőrség nem tudta a népet megnyugtítani és végre kénytelen volt megígérni, hogy a hatóság meg fogja fontolni a nép kívánságát.

Az anarkisták.

Róma, augusztus 8.

Rizzo anarchistának elfogatása alkalmával a rendőrségnek a közönséget kellett segítségére hívni, mert Rizzo egy ház tetejére menekült és azzal fenyegetődzött, hogy onnét leugrik. A Biancetti-testvérek elsáncolták magukat a rendőrséggel szemben, de kénytelenek voltak magukat megadni. **Az elmúlt éjjelen 35 munkást fogott el a rendőrség.**

Bukarest, augusztus 8.

Az itteni rendőrség számos idevaló, továbbá bolgár és olasz anarkistákat fogott el.

Augusztus az erdön és mezőn.

Letarolva áll immár a mező, hol még néhány nap előtt kalásztengert ringatott a szellő. A tarlon sereglők, vadgalambok és csókak jelennek meg nagy csapatokban.

Az előbbieket az elhullott magot szedegetik, az utóbbiak a rovarokat keresik. A fűrekl elvultak, a hova lehetett: a barázdák közt sértetlenül maradt gazba, kiszáradt tőcsák dudvájába, kukorica és burgonya-földekre.

A nyulak is elkészítették jó és biztos rejtekhelyüket, s a fiatal süldők e hónapban már ritkán láthatók alkonyatkor a tarlón. Néhány madárfaj e hónapban költ harmadszor. Ilyen a czinke és veréb, míg ellenben nyári szárnyas vendégeink

nehánya már utra kél. Első közöttük a kőszáli fölleng, ezt követi a sárgarigó, a kakuk, a haris, s végre a hónap végén régi jó ismerőstünk: a gólya. Még ugyan semmi sem jelzi a természet életerejének fogytát, a hidegebb évszak beköszöntését, de a vándormadaraknak már nincs maradásuk. Számos madár, mely nem vedlett korábban, e hónapban vedlik, s emiatt elrejtőzik, mintha szégyenlené kopott tollruháját.

Az erdők királya: a szarvas, mely a nyári hőségben hűs forrást, patakot keres és sárban fetreng, csalogatójával a rengeteg orgonájaként tölti be a völgyet és a berket. A dámszarvas és az őz teljesen kihízott, mint a szarvas. A hónap második felében már a szarvas, dányvad és őzborjú is löhető, az ügyes vadász ilyenkor gondosan fűrkézi a vad fekvő és váltóhelyeit. A vizslakölyök idomítására most van a legkalkalmasabb idő. Kacsra, fűrj és fogoly augusztusban már puskára való.

A nyulavadászatot e hónapban már a törvény is megengedi. A kacsákra gondosan kell ügyelni, s hogy tudhassuk: esténként merre van legsűrűbb vonulásuk. E vonulást leggyakrabban esőnapokon kell bevárni oly helyen, hol az erdei szalonka tenyésztül maradt, ott azt e hónap elején löni kell. Az erdei szalonkák elelmüket sűrű, bokros és vizenyős helyeken keresik.

Az anyányi tuzok, mint vadásznyleven — mondják, az öreg közé vegyülve jár ki a tarlókra és kaszálókra. Gyakran a gabona és kukorica közt lappang, hol a vizsla rendszeren megtalálja.

Az elősoroltakon kívül e hónapban vadászat tárgya még: a fiatal siket és nyírfajd, a császármadár, fácán, vadlud, lilik, szárcsa, buvár, bibic, haris, fűrj, vadgalamb és gerlice.

Tűzvész Gyaluban.

Gyalu község határán óriási tűzvész merült fel tegnapi délután. A tűzvész egy cséplőgépet, nagy mennyiségű búzát, lakóházat és gazdasági épületeket, két szeszgyárat és tetemes mennyiségű szesz készletet semmisített meg, s óriási kárt okozott. A tűz lefolyásáról szóló tudósítás a következő: Gallusi Viktor nagybirtokos vár alatti telkén csépeltek. A gőzcséplő kéményéből kipattant egy szikra és tüzet fogott a közelben levő szalma, melytől meggyult a telken levő csűr.

A várfelől erős szél kezdte kavarni az égő csarátokat s egy pillanat alatt lángba borult Rozenberger Ignác közelben levő lakása is.

A veszedelem elképzelhetetlen gyorsasággal nőtt pillanatról-pillanatra, a mit igazol az, hogy annyi idő nem maradt, hogy a veszedelemből a cséplőgépet kimentsek. Oda égett, csupán a kissé távolabb felállított hajtó gépet menthették meg.

Rozenberger Ignác háza közelében két szeszgyári épület van, egy újabb és egy régibb. Először a régi épület gyult meg, azután az új.

Ehhez közel egy szeszraktár, nagyobb mennyiségű szeszszézzel. Teljes erőfeszítéssel munkálkodtak azon, hogy a szesz-készletet megmentse. Tűrkevésük nem vezetett eredményre.

A szesz-készlet felrobbant és megsemmisült.

Délután 1¹/₄ órákor telefonált Bereczky szolgabíró a kolozsvári tűzoltó-egyletnek.

A kolozsvári tűzoltó-egylet részéről Polez Rezső főparancsnok az őrséget egy mozdonyfecskendővel azonnal kiurkoltatta s ő maga is kiment a helyszínére. Munkában volt az oltás körül a gyalui és kolozsvári

tűzoltóságon kívül a lónai, fenesi és kapusi tűzoltóság is.

Öt nagyobb fecskendő ontotta a vizet a gyűlekony anyagok megmentésére. A tűz körül Gallusi Viktor, Gy. Rozenberger Mór parancsnok, Polez Rezső, Bidermann főszolgabíró, Bereczky szolgabíró és a csendőrség teljes odaadással munkálkodtak. Gyalu közösg lakossága, valamint a hidegszamosi fűrészgár személyzete a legnagyobb buzgalommal dolgozott.

Az első órákban a szeszraktárt igyekeztek a robbanástól megóvni, azután a közelben levő gabona és szalma eltávolítására és megvédésére irányult a mozgalom. Ez részben sikerült is úgy, hogy a közelben levő istállókat a marhaállománnyal együtt megmentették.

Érzékeny kára van Gallusi Viktornak, kinek megsemmisült nagy mennyiségű gabona készlete és egy szegény gazdának is oda égett 30 kalangya szénája, a mely biztosítva nem volt. A leégett épületek, a Gallusi takarmánya, valamint a szesz-gyár épületek és a szesz-készlet az Adriai biztosító társaságnál voltak biztosítva.

A tűz lokalizálásának fárasztó munkája hajnalig tartott. Reggel 1¹/₄ órára érkeztek vissza a kozsvári tűzoltók.

Szabolcska Mihály és a mező-turi papválasztás

Szabolcska Mihály, a költő pap, kit a mező-turiak papjokká akarnak választani, ezen hír felemelítése alkalmából a következő levelet intézte egyik barátjához:

Kedves barátom!

Nyári pihenőm miatt kerülő uton csak most jut hozzám lapotok augusztus 2-iki száma, mely nagy jóakarattal (legyűrve minden versenytársakat), immár előre megtesz engem „mező-turi papnak.”

Enged meg kérlek, hogy mondjak én erre valamit.

Először is nem tartanám szerencsés dolognak, ha a mi nagyobb egyházaink akármi más téren szerzett érdeméért (ha igazi érdemek volnának is azok, nem mint itt az én állítólagos költői érdemeim a mikhez csakugyan fér még „egy-két” vajon) választanák a maguk lelkesítőit. Másodszor az ilyen beharangozás, részint igazságtalanság a többi esetleges versenytársakkal szemben, a kik jobb papok lehetnek mint én, ha verset nem is irnak, részint pedig a mai reklámas időben könnyen arra a gondolatra viheti a komolyabb olvasót, hogy „ez a jó ember is győnge árucczik lehet, hogy olyan nagy czégért tizedt ki magának.” Uti figura coet.

Harmadszor és utójára pedig minden házasságnál, hogy alkut ne mondjanak, kettőn áll a vásár. Én pl. a magam szegény egyszerűségében hálával és szeretettel veszem mező-turi testvéreinknek már csak a reám gondolkozásukat is, s magyar szívvél látom őket bármikor Temesvárott, de kitudja, az esetleges meghívás esetleges esetjén is nem maradnék-e ennel a köszönetnél??

Mert nagy egyház, fényes egyház az igaz. Két annyi fizetést ad, mint az enyém. A népe is derék, kedvemre való nép. Jó olyan helyen papnak lenni.

Pedig csudálkozom, hogy ő nem nyerte meg a tetszésedet, ő rendszeren a nők kedvence.

— Én nem mondtam, hogy nem tetszett, — válaszol Mercedes élenken, én arra még csak nem is gondoltam. Azonban beismerekem, hogy ő olyan stilu férfi, a kit bámulok. Blanka, ő nem hasonlít hozzátok, — tévé utána rövid szünet után, az előbbi szavaira nem gondolva. Valóban, én inkább azt gondolom, hogy ő tetszik nekem.

Néhány pillanat múlva egy egészen közéről jövő hangra rebbent fel.

— Félek, hogy megsértettem magat, — mondá sir Austin, olyas valamit kellett mondanom, a mi nem tetszett.

— Oh nem, — válaszolá a leány öszintén. Sőt ellenkezőleg, — de nem tudom, hogy miért, hirtelen oly bátoriatlan lettem, mint egy kis eszellen, iskolás leány.

— Bátoriatlan! Én nem gondoltam volna azt magáról — és Sir Austin nevetett.

A Mercedes szemei oly ártatlanok voltak, mint egy kis gyermekéi és oly félelem nélküliek, amint az ifjura nézett és válaszolá:

— Én sem. És egész mostanig soha sem fedeztem azt fel magamban.

XXVIII.

Három hét telt el, mióta Sir Austin Mercedest először látta és énekelni hallotta. Ezek a hetek nem voltak esemény nélküliek. Ray Mabel, ha ugyan az lehetséges volt, még egykedvűbb lett és még hajlandóbb volt mindent nyugodtan és kényelmesen venni és Hospicené eltűnni látta azt a reménységét, hogy őt Broom tulajdossa felcsépgül vegye.

Sir Austin elismerte a Mabel nagy vagyonának a hatalmát, de nem kívánta azt a sajátjává tenni, minek következtében nagy

Az én egyházam pedig szegény is, elhagyott is, meg minden ezer bajjal küzdő is itt a nemzetiségi tengerszélén. De te értesz engem ugy-e, ha azt mondom hogy éppen ezért nem mennék könnyű szerrel.

Ott jobb papnak lenni, itt pedig szebb papnak lenni. Mért ne választhatná az ember egyszer-másszor a szebbet is.

És ha valaki azt mondaná erre, hogy számár vagyok: az se baj. Ilyen embernek is kel lenni. — Ölel szeretettel

Temesvárt, 1900. aug. 7-ikén.

barátod

Szabolcska Mihály.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, augusztus 9

— **Az idei nyár.** Tapasztalt emberek állítása szerint, az idei nyár a jó meleg és igazi nyarak közé tartozik, a melyben kivetni való napokat alig lehet találni. Állandóan nyári meleg volt s még a napokig tartó esőzés sem tudta lehűteni a levegőt. De a tapasztalás azt is bizonyítja, hogy a nagy meleggel járó nyárra, rendszeren erős tél szokott következni. Ha tehát ezuttal sem csal a tapasztalat, úgy rendkívül erős télre van kilátásunk.

— **A rossz gyümölcs.** Kolozsvárt, minden utca szegletén bőségesen árulnak mindenféle gyümölcsöt. Csak hogy ez a töméntelen gyümölcs kivétel nélkül rossz. Azonkívül, hogy teljesen éretlen, napestig por lepi légy dongja és nap sűti. Rothad, éled s azokra nézve, a kik élvezik, feltétlenül veszélyes. Gyümölcs éres idején mindenütt gondolt fordítanak arra, hogy éretlen, vagy romlott gyümölcs ne kerüljön a piacra és ha mégis ilyen találnak, azt el szokták kobozni. De tessék végig nézni Kolozsvár piaczn! Minden kofa sátor éretlen, rossz gyümölccsel van tele. Ellenőrzést senki sem gyakorol, mindaddig, míg valamely fellépő járvány nem kényszeríti erre a hatóságot.

— **Uj tanárok a r. kath. főgymnasiunban.** A kegyesrendiek vezetése alatt álló kolozsvári r. kath. tanári karából, a mint a napokban már jeleztük, a rendkormány négyet a rend más iskoláihoz helyezett át. Az így megürült helyekre — újabb értesüléseink szerint, ugyancsak a rendkormány intézkedése következtében, a következő uj tanárok jönnek és pedig *Sálandi István* és dr. *Kiss Ernő* Nagy-Kanizsáról, *Voggenhuber Oszkár* Rózsahegyről és *Frész Endre* Budapestről, a kik a jövő héten meg is érkeznek Kolozsvárra, s a tanév elején megkezdik a működésüket.

— **Az egyetemi könyvtár új igazgatója.** Tegnap táviratilag röviden jeleztük, hogy a kolozsvári egyetemi könyvtárnál dr. *Ferenczy Zoltán* eltávozása következtében megüresedett igazgatói állást a kormány most betöltötte. Erre a díszes állásra a király dr. *Erdélyi Pál* budapesti egyetemi könyvtárhoz nevezte ki. Az új igazgató fia a néhai Erdélyi Jánosnak, a magyarirodalom e kitűnő művelőjének. Az apa Magyarország legnagyobb bölcselőinek egyike, az irodalmi kritika apja, a magyar népszellem legjobb ismerője volt; a fiu, Erdélyi Pál, nem kevésbbé nagy elme, a magyar léleknek és elmének típusa, az irodalomtörténet és kritika első-rangu munkása. Az új igazgatót Sárospatakon született 1864. febr. 12. Korán özvegyé lett anyja (szül. Csorba Ilona) Komáromba költözött 1868-ban; a legnagyobb gondal,

jó módjától telhetőleg nevelte gyermekeit. (Az idősebbik, Zoltán, Komárommegye főjegyzője.) A budapesti tudomány-egyetemen Erdélyi Pál főleg magyar irodalmi és nyelvészeti tanulmányokkal foglalkozott, mint a bölcsélet doktora foglalta el a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárában azt az állást, a kéziratok osztályában, hol öt év óta, mint ez osztály vezetője működött. Segédőri rangból emelkedett most egyszerre a kolozsvári egyetemi könyvtár-igazgatói székhébe, dr. *Ferenczy Zoltán*, a Petőfi-életíró utódául. Aki ismeri dr. Erdélyi Pál becses és folytonos irodalmi munkásságát a legelsőrangú szakfolyóiratokban és a napisajtó komoly organumaiban, csak teljes elismeréssel adózhat az írói és könyvtárnoki érdemek ily kitüntető jutalmazásáért. Mindenesetre csak örvendhetünk, hogy e fontos állásra ily komoly és alapos készségű tudóst helyezett a közoktatási kormány, a ki a *zajtalan*, de eredményes munka embere, s e mellett *szerény*, de lelkes és odaadó munkása az irodalomnak.

— **A követségek helyzete Pekingben.** Brüsszelből érkező távirat szerint a belga külügyminiszter Joosten pekingi belga követ aláírásával ellátott táviratot kapott, amely e hó 2-án adódott fel Pekingben és így szólt: Julius 4-étől 16-ig nyolcz osztrák-magyar tengerészatonával védelmeztük követségünket, de megmenteni nem bírtuk. Ausztria-Magyarország, Németalföld és Olaszország követségeinek épületét elhamvasztották. A francia követség romokban hever. Az idegenek mind az angol követségek vannak, ahol kínai csapatok ostromolják őket. Julius 20-tól a mai napig 38 halottunk és 70 sebesültünk volt. Julius 19-ike óta a támadások szünetelnek. Az élelmiszerek már majdnem egészen elfogytak. Reméljük, hogy a jövő héten megszabadulunk. A Pekingben lakó, vagy idemenekült belgák mind jól vannak. Mergelyen és Meltotte titkárok magatartása fölötté áll minden dicséretnek. Kérjük, értesítse erről a családot.

— **Czirkusz.** A Trencsin-téri czirkusz nagy látogatottságnak örvend. Műsora elég változatos és mulattató. Különösen tetszik Miss Claire Laforte erőművész, ki oly bájosan és annyi könnyedséggel emeli és dobja a nagy szulycókat és vasrudakat, hogy minden mutatványa után zajos tetszést arat. Igen szeretik még Steidler hasbeszélőt, ki babáival ügyesen mutatja be hasbeszélő képességét. A társulat egyik kiváló tagja Verdier kisasszony, ki szépen lovagol és merész ugratásaival nagy tetszést arat. A ma esti programmnak egyik érdekességét fogja képvisni a Steffencrebs-testvérek fellépése, kik mint műkerékpárosok igen híresek.

— **Erdély szebb tájképei színes képekben.** Vágó Bertalan festő művész az idei egész nyarat azzal tölti el, hogy az erdélyi részek szebb tájairól színes képeket készít az erd. kárpát egylet részére. A rendkívüli tehetségekkel megáldott agilis művész nagy buzgalommal lát munkájához. A vadregényes vidékek és népviseletekről fog akvarelleket készíteni. Vágó Bertalan ma a Szamos bazar vidékére rándult ki és a szebb pontokat ott is lerajzolja.

— **Uj korszak a gőzgépekben.** Dunky Ferencz kolozsvári fenyképész egy új szerkezetű környomásu gőzgépet talált fel, mely az eddigi gépekhez négyszeres erőt fejt

nyűrűségére és az Edit örömére, Sir Dixon végre házassági ajánlatot tett és el lett fogadva. Ezt a sikert némileg Mercedesnek köszönhetnék. Ő minden alkalmat felhasználta, hogy Sir Dixon előtt kedvezően beszéljen Editről.

Midőn az hajlandónak látszott vele flirtolni, vagy szentimentalizkodni, ő a társalgást ügyesen mindig Editre fordította, dicsérve őt, a hogy csak egy generosus szívi leány dicserni képes. Beszölt az Edit sötét szeméiről és szép, tömött hajáról, míg végre reabeszélte sir Dixont, hogy az Edit szépségében higgyen.

Edit elismerte, hogy ő sokat köszönhetett Mercedesnek. Azt mondta, hogy semmi sem lehetett volna tisztességesebb, mint az ő viselkedése. Ha Blanka hasonlóképpen cselekedett volna, az ő élete a mostaninál nagyon különbözött lett volna.

Mercedes sohasem tett kísérletet, hogy tőle az udvarlóját elvonja, sohasem igyekezett tőle egy szót vagy egy tekintet elnyerni, sőt ellenkezőleg, mindent megtett, a mi a hatalmában állott, hogy a dolgokat kollemessé tegye és az utat az eljegyzés felé egyengesse.

— Mennyire különbözik Blankától! — gondolá Edit keserűen.

Edit nagyon jól tudta, hogy Blanka minden teológiai doktrínái daczára készséggel elvonta volna tőle sir Dixont, ha tehette volna.

Történt, hogy rövid idővel az eljegyzés előtt, egy reggel a nővérek valami felett összejöttek. A vitaközség elég gyengén kezdődött, a legközelebbi tennis-pártúra szánt kosztümök adtak reá okot.

(Folytatása következik.)

Egy fiatal leány története.

— Angol regény. —

A *Lauri szerzőjétől.*

Az „Ellenzék” részére fordította: **AMICA.**

XXVII.

(Folytatás.)

(54)

— Ez az ígért komoly kétségben hagy arra nézve, hogy mikor — jegyzé meg Sir Austin, de élvezet lesz arra számítani. Miért nem jött el az édes anyja? — Szerettem volna ötöt látni.

Ő sokat utazott a férjével, mennyi kalandon mehetett keresztül! Azoknak a leírását miért nem adja ki?

— Most szinte mindenkinek abban telik öröme, hogy a tapasztalatalt nyomatásban adja ki — válaszolá Mercedes. Ha a férfi egy magas hegyre mászik, vagy egy asszony a föld másik részére utazik, rögtön egy új könyv jelenik meg.

— Maga nem szereti az uti rajzokat? kérdé Austin, elhatározva, hogy beszélgeti őt.

— Igen, midőn jól vannak írva és érdekes helyekről, de midőn közönségesek és unalmasak, akkor nem szeretem.

— Én szeretem az emberek benyomásait olvasni azon különböző országokról, melyeket láttak. Például, maga és én mily különbözőképpen gondolkoznak Spanyol országról!

— Egyszótt se szóljon ellene! — kiáltá a leány. Az a napfény és lovagiaság országa, egy szót se ellene.

— Higgye el, hogy egy szavam sincsen ellene, azt a verőfényes országot mindig szerettem és ezután még jobban fogom szeretni, mint valaha.

ki, perczenkint 10 ezer fordulatot tesz és összeállítása nagyon egyszerű. Feltaláló Soly-mossy Olivér gépgyárossal társulva szabadalmaztatta az egész világon. Most egy külföldi czég jó árért készül megvenni a praktikus találmányt.

— **Új találmány a bicziklin.** — Kardoss László tengerészeti százados új bicziklit talált fel. A biczikli azért nevezetes, mert sik területen nem kell hajtani. A rajta levő egyén súlyánál fogva óránként 35 kilométer sebességgel halad a gép. Csodálatos a dologban az, hogy éppen tengerészi kapitány javítsón a legújabb keletű szárazföldi járművön.

— **Oláhországi kazár csalásai.** Említést tettünk arról az oláhországi zsidó legényről, a ki Kolozsvárt megcsalta először Van der Walden Edét, egy másik kirándulása alkalmával Hirschfeld Károlyt, legutóbb pedig Kauncz Józsefet, a Standard bizt. társ. ügyvezetőjét. Mindeniktől 50—50 frtot csalt ki s időközben vendégzerepelt Nagy-Váradon, Brassóban és ott is követett el csalásokat. Legutóbb Kauncz József Kolozsvárt fogadta el a kolozsvári rendőrség által. Három napig a kolozsvári fogházban volt a zsidó legény, most azonban a rendőrség egyet gondolt és szánnyaira bocsátotta a jó madarat. Elutazhatta Predealig. Innen aztán szélnek eresztik had térjen vissza Magyarországra. E csaló legényt Ettinger Fülöpnek hívják. Magas termetű, harminczöt éves, barna hegyesre nyírott fekete szakállt visel. Zwickert hord. Elöl kopasz a feje, állítása szerint galaczi s Romániában nyelv tanár volt, a zsidó földzés miatt vesztette el állását. Beszél német, angol, olasz, oláh és héber nyelven. Igen jó modora van; a viszonyokkal minden városban hamar megismerkedik s az emberek becsapásánál rendszeren pillanatnyi zavarát hozza fel okul. Eddig mindhárom helyen a borszéki fürdőre való utazásra kérte a pénzt és különböző czégeknek pénzsürgető táviratokat adott fel. Ha valamely városban felfedezik a csalási kísérletét, legraktikusabb módon ugy intézkedik el a dologt, ha bezárják egy egy szobába s egy darabontal, a legrövidebb sommás eljárás után elpáholtatják. A rendőrségek tehetetlenek ily csallókkal szemben.

— **A tanuló ifjuság és a tüzoltászat.** A kolozsvári önk. tüzoltó-egylet közgyűlési határozata a középiskolai növendékek kiképzésére kezd a gyakorlati életbe átmenni. A közgyűlés kiküldöttje tegnap tárgyalat Kolozsvármegye kir. tanfelügyelőjével, valamint a tanítóképző-intézet igazgatójával a részletek ügyében. Az értekezlet szükségesnek tartja azt, hogy nemcsak elvont elméleti uton magyarázzák a tanítóképző-intézet, a keresk. akadémia, valamint a közg. tanfolyam növendékeinek, de a gyakorlati tüzoltászatba is vezettessenek bele. És pedig nemcsak a szivattyú kezelés, de a mászó-osztály könnyebb gyakorlatiba is be kell vezetni a növendékeket, mert ez a testedzésnek kiegészítő részét képezi.

Meg kell ismerjék az iskolai növendékek a tűznél való szolgálatot is, mert e nélkül a gyakorlati oktatás is meddő lenne. E tekintetben beosztandók volnának a növendékek kerületek szerint, a melyben felmerülő tűzhöz *első sorban* volnának ki. Például a kül-magyar-utcai városrész környékén felmerülő tűzhöz a képezde volna ki és teljesítne az önkéntes egylet parancsnokának felügyelete alatt szivattyús szolgálatot. A más kerületbeli iskolák növendékei, ha testületileg kivonulnak, rendfenntartói funkciót teljesítenének s tűzszolgálatra csak az esetben osztatnának be, ha a veszély nagysága miatt a parancsnok ennek szükségét látja. Tűznél a mászó-osztályba tartozó teendőket, valamint mentési munkákat, csak nagy elővigyázat mellett engedhet a vezénylő parancsnok az iskolai növendékeknek.

A kiképzés és szolgálati beosztás különben az iskolák igazgatóival és a tüzoltó egylet parancsnokságával egyetértőleg történik. Az önkéntes tüzoltó egylet a gyakorlatok teljesítéséhez sisakot, övet, baltát, kötelet, szóval teljes felszerelést adna, a növendékek egyöntetűség kedvéért csak zubbonyról kellene gondoskodjanak, melynek szövét is ök állapotának meg s a melyet a növendék tornaórákon, vagy egyebűt is viselhetne. E tárgyban a tüzoltó egylet már a napokban szétküldi megkereséseit az iskolákhoz.

— **Szállítási kedvezmény a kolozsvári állatkiállításra.** A kolozsvári tenyészállat kiállítás állatai és gépkiallítás tárgyaiak szállítására a kormány tetemes szállítási kedvezményt adott. A vasuton ugyan azt a kedvezményt élvezik a kiállítók, a milyen a a szegedi kiállításn engedélyezve volt.

— **Köztisztasági állapotaink** nem nagyon kedvező illusztrációja az a tény, hogy nap-nap után érkeznek panaszok hozzánk a város egyik-másik részében előfordult éjjeli megtámadásokról. Most ismét egy ilyen esetről értesültünk. Egy pénzügyigazgatósági tisztviselő hazafelé tartott a czirkusból, midőn a Postakert-utcában megtámadta egy egyén és szívt, majd pénz kivetelt tőle. A rengeteg sötétségben, amely a Postakert-utczát esténként borítja, a megtámadott nem ismerte fel a támadót, aki aztán az erélyes ellentállás elől elmenekült. Rendőr persze nem volt a közelben.

— **Bennlakás a felsőbb leányiskolában.** Az ujonnan felépült és a paedagogiai és egészségi követelményeknek minden tekintetben megfelelő felsőbb leányiskola palotájában az államilag kezelt internátus csak az 1901—2 tanévben nyílik meg; addig is, a vidéki szülők kedvéért *De Gerando Antonina* miniszteri engedéllyel bennlakást nyit az intézet gyönyörű helyiségében, az 1900—

1901 tanévre, vidéki növendékek számára. Jelenkezések minél hamarább eszközözlendők az iskola igazgatóságánál.

— **De . . . !** Gligornak csupasz a kobakja — tenne kalapot, de nincs kalapja. — Bejön hát a heti vásárra, hogy vegyen egyet, de szörnyű drága. — Kutat pénz után zsebeiben, de nincs pénz abban és nincs ehlben. Hogy nincs kalap, nő a keserve, — de lesz hogy ha beűt a terve. Kalaphoz nyul, illana vele, — de meg remeg, — reszket a keze. Szegény Gligor most bezegz futna de jön a rendőr s be lesz csukva. Hej még most is csupasz a kobakja. — a sok „de“ miatt nincsen kalapja.

— **Magyar iparosok Párisban.** Párisból táviratozzák: *Hegedűs* Sándor kereskedelmi miniszter támogatásával közel háromszáz magyar iparos és kereskedő érkezett kedden reggel különvonaton Párisba. A pályaudvaron *Miklós* Ödön kormánybiztos-helyettes, a kormánybiztossággal és a Párisban levő állami alkalmakkalakkal együtt fogadta az érkezőket s szakszerű vezetőkre bízva, tíz csoportba osztotta őket, hogy részletes program alapján hétnapi itt tartózkodásuk alatt megláthassák a szakmájukba vágó kiválóbb alkotásokat. A megérkezettek *Hegedűs* Sándor minisztert és *Szterényi* József miniszteri tanácsost táviratilag üdvözlöttek.

— **N.-Enyed új polgármestere.** N.-Enyetről írják, hogy a városi közgyűlés nagy lelkesedéssel dr. Varró Lászlót választotta meg polgármesterének. Varró Lászlóban kiváló képzettségénél fogva a polgármesteri állás oly erőt nyert, a ki N.-Enyed városra nagy nyereség. Kitartó munkaereje és vaszorgalma nagy lemdületet fog adni a városnak s a polgárság csak gratulálhat a szerencsés választáshoz.

— **Egy vándor költő személy-leírása.** Hazafi Vérai János a kenyérkereset terén új iparágat honosított meg. A vándor költő című foglalkozást.

Egy igazolási jegy került a szerkesztőségünkbe egy olyan honpolgárról, a ki ez új iparágna a művelője. Minden hosszabb bevezetés nélkül alább közöljük a vándor költő ur igazolási jegyét:

51|99.

Igazolási jegy.
Vezeték- és mellékneve: *Kósa Lajos*.
Ág. év. vallásu.
Rangja, foglalkozása: *Vándor költő*.
Lakhelye: *Nyiregyháza*.
Kora: 56 éves.
Nyiregyháza, 1899. decz. 28.
Kertész, alkaptány.
Személyleírás:
Termete: *Alacsony*.
Arcza: *Hosszas*.
Haja: *Szőke, kissé őszes*.
Szeme: *Szágas*.
Szája: *Rendes*.
Orra: *Rendes*.

A fentebbi igazolási jegy eredetijét a tulajdonosa a kiadóhivataltól átvetheti.

A nép halála.
Légy áldva Darányi! Nagylelkű Miniszter, Ki a szegény néppel Annyi jót tesz, Törvényeket szerzel Igazság lelkével, Csakhogy békesség legyen A földmívelő néppel. Kirándulásokat szervezel nekünk, te jó apánk, Hálás lesz érte az egész hazánk. Én magam egyedül egy népet képezek, Sok millió néppel én egyet érzek. Csak azért könyörgünk, azért imádkozunk, Hogy éljen Darányi, a mi közszlopunk, Éltesen az Isten, földmívelők apja, Ragyogjon a neved, mint az Isten napja, Ragyogjon a neved, e nép azt kiáltja!

E verset — azon alkalmából, hogy a földművelésügyi miniszter a szolnok-dobokamegyei kisgazdáknak Algyógyra is kirándulást rendeztetett — írta Terebesi Miklós felső-őki kisgazda, ki gazdasági ügyeit sokkal ügyesebben végzi, mint a hogy a tollat forgatja. Ezen alkalommal is mi telhetett ki ki tőle? Versben fejezte ki halálját, egyszerűen, de őszintén. Közlőjük tehát e verset, már csak azért is, hogy lássák Darányi miniszternek megtámadói, miként lelkesedik érte a nép, „*kinek szava, Isten szava*.”

— **Eljegyzés.** Hevesi Gyula, a Magyar Általános Köszénbánya részvénytársulat képviselője, a napokban jegyezte el Debreczenben Büchler Adolf bájos és kedves leányát, Olgát.

— **Adakozás az Erzsébet királyné emlék-utra.** Az Erzsébet-utra újabban a következő adakoztak:

Girsik Gyuláné ivén: Mezei Simon, Kardos Béni 1—1 kor., Girsik János 5 k., Kollámé 2 k., Egy ősjogász 2 k., Baritoni, Székely, Lajos 1—1 kor. Összesen 14 korona.

Kozma Ferenczné és Török Sándorné ivén: Kozma Ferenczné 2 k., Gráf Jánosné 2 k., Sajóvics Sámuel 30 fill., Balassy Lajosné, *Megyesy* Károlyné, Takács Endréné, Fajk Andrásné 1—1 kor., Nagy Józsefné 40 fill., Balló Vilma 1 k., Kalmár Fábáné 2 k., Stürzer Antalné, Nagy Bálint, Asztalosné 1—1 kor., N. N. 40 fill., özv. Winkle Istvánné 1 kor., Dézsi Gábor 60 fill., Kasztner N. 20 fill., özv. Wolfgang Jakabné 40 fill., Szász Lőrincz 60 fill., Szabados Jánosné 40 fill., Beke Zsigmondné 60 fill., Homovics Ferencné 40 fill., Fogarasi Károlyné 1 kor., Zsögön Béla 50 fillér, Kabosné 1 korona hatvan fillér, Lévai Gézáné 30 fill., Kolcsuk Rudolfné 1 korona, Mecczer Károlyné, Péterffy Mórné, özv. Gängel Henrikné, Fogarassy Jánosné, Glurgin Jánosné, Dr. Richteré, Balogh Jánosné, özv. Majai Istvánné, Szepesvári Frigyesné, Leicht Jánosné, Szász Andrásné, Büchler Adolfné, Bocscánziné, Dankma-

ringer Elsa, Hoffman Lajosné 1—1 korona, Vinkler Anna, Losi Béláné, Rutkovszki Róbertné, Nagy Gáborné, Hosszu Pompejusné, özv. Gábor Péterné, Dr. Szöllősné, Pál Andrásné 2—2 kor., Szech-linszkiné, Stottter Jakabné 4—4 kor., dr. Keng Lipót 3 kor., Voith Antalné, Tosa Lászlóné 60—60 fill., Malnási Györgyné, Wester Sámuelné, Pataki Istvánné 40—40 fill., Gampe Jánosné, Puskskáné 20—20 fill., Bilcz Józsefné 30 fill., özv. Kecskeméti Eleké 36 fill., Kecskeméti Sándor 4 fill. Összesen 70 kor. 20 fill.

A szíves adakozóknak hálás köszönetet mond a hölgybir. nevában Bőlny Józsefné elnök, dr. Pataky Jenőné pénztáros.

— **Szlávy József halála.** Tegnap röviden jeleztük, hogy Szlávy József koronáér meghalt.

Ez a szomorú hír nem jött váratlanul, mivel a nyolczvankétéves Szlávy József már hosszabb idő óta betegeskedett. Az utóbbi időben pedig állapota mind rosszabbodott, ugy, hogy a katasztrófa bekövetkezését minduntalan várták. Mégis mély részvételt kelt ez a halálhír mindenféle, ugy a fővárosban, mint az egész országban. Ezen mély és őszinte gyász kifejezése gyanánt a főrendiház, a Nemzeti Kaszinó és több egyesület épületein, a melyeknek az elhunyt államférfi tagja és vezérembere volt fekete zászlót tűztek ki. A temetés alkalmával kifejező részvétel iránt mindenfelől intézkedések történtek.

Szlávy József halálával megüresedik az egyik koronaéri méltóság és az októberben összeűlő országgyűlés feladata lesz, hogy a fontos közjogi méltóságot betöltse. A koronaéri méltóságról az 1844-ik évi I. és az 1867-ik évi VI. t. cz. intézkedik. A törvény értelmében a megüresedett koronaéri állásra a magyar miniszterelnök előterjesztésére a király négyet, két katolikus és két protestáns magyar állampolgárt jelöl, a kik közül az országgyűlés megválasztja, a kit a méltóságra legalkalmasabbnak talál. A választás olyképen történik, hogy a főrendiház és a képviselőház együttes ülést tart, a melyen a két Ház elnöke együttesen elnököl. A jegyzői tisztet is a két Ház jegyzői közöttök töltik be. Az ülésben felolvassák a négyes jelölést tartalmazó királyi kéziratot, mire az elnök elrendeli a szavazást, a mely 30 tag óhajára névszerint és titkosan történik. A megválasztott koronaórt a felség erősíti meg. Az új koronaórt esküjét a két Ház elnökeinek jelenlétében és segédletével a budai váralkban teszi le.

— **A világ ipari termelése.** Az amerikai Egyesült-Államok munkatágyei miniszteriuma érdekes statisztikát bocsátott ki a világ nagyobb államai ipari termelésének értékéről. Ezen rendkívül tanulságos statisztika szerint, a nagyobb államok ipari termelésének értéke így alakul: Egyesült-Államok 7.000.000.000 dollár, Nagy-Britannia 4100 millió dollár, Németország 2.915.000.000 dollár, Franciaország 2.245.000.000 dollár, Oroszország 1.815.000.000 dollár, Ausztria-Magyarország 1.625.000.000 dollár, Olaszország 605.000.000 dollár, Belgium 510, millió dollár, Spanyolország 425.000.000 dollár, Svájc 160.000.000 dollár. A statisztikához fűzött jelentés kiemeli, hogy az Egyesült-Államok termelése azért oly rendkívül nagy, mert az amerikai munkás munkaképessége jóval nagyobb, mint az európai munkása, a mi egyrészt, a jobb módszerek, másrészt a sokkal tökéletesebb gépek használatának tudható be. Másik ok volna a nyeresanyagok olcsósága, miáltal a gyári tevékenység fokozódik. Egy amerikai munkás termelésének átlagos értéke 1888 dollár, míg Angliában 790, Németországban, Franciaországban és Belgiumban 590, Svájcban 433, Oroszországban 381 és Olaszországban 265 dollár. — Az átlagos bér a különböző államokban így alakul: Amerikai Egyesült-Államok 348, dollár, Nagy-Britannia 204, Franciaország 174, Belgium 165, Németország 155, Svájc 150, Osztrák magyar monarchia 150, Spanyolország 120 és Oroszország 120 dollár. — Ebből az adatokból tehát kitűnik, hogy az amerikai munkás bére a legnagyobb, mivel azonban munkaképessége is nagyobb, az amerikai ipar versenyképességét nem károsítja. De. nemcsak a munkások tetemesebb termelőképessége, hanem a gépek sokféle alkalmazása és tökéletesebb szerkezete is nagy előnye az amerikai iparnak. A gépek működési ereje az Egyesült-Államokban a legnagyobb és ott, valamint a többi államokban következőleg alakul: Egyesült-Államok 18.000.000 lóerő, Nagy-Britannia 12.000.008 lóerő, Németország 9.000.000, Franciaország 5.000.000, Ausztria-Magyarország 2.500.000, Oroszország 2.500.000, Belgium 1.000.000 lóerő.

— **A forróság és az etikett Angliában.** Az idei nagy forróság valósággal forradalmat okozott Anglia évszázados szokásaiban.

A meleg akkora volt, hogy 1600 óta ez idén történt meg először, hogy angol bíró parka nélkül ült törvényt. Ez hallatlan esemény, de hát a baj, a melyet ez okozott, nem reparálhatlan: az életet, a melyet ilyen módon hoztak, formahiba miatt meg lehet dönteni.

Azonban mindennél még súlyosabb következmény volt a forróságnak. A welszi herceg valamint a yorki herceg — mirabile dictu! — a sandowni versenyen rövid kabátban könnyű puha nemezkalappal jelent meg, fejükön fehér vászonzól való kalappal.

Egyedül a Ház szerencsétlen tisztviselői voltak kénytelenek még mindig rabszolgaruhákban ülni asztaluk mellett és jární a padok közt.

Kivülök még csak a gyarmati árúk kereskedői és a legfinomabb hentesek, a kik az előkelő negyedben vannak, tartottak ki rendes öltözetük mellett s végeztek dolgukat selyem kalapban.

Anglia minden reménysege most ezekben a derék férfiakkban van, mert ök voltak azok, a kik nem vesztették el fejüket a divat e kelletlen forradalmában.

— **Kutyák, mint örökösök.** A. D. H. írja: A mostanában elhunyt Freyenfeld Lázár okleveles bányamérnök és a magyar államvasuti mérnök 140.000 koronányi vagyonát kutyáira s a magyar államra hagyományozta. A kutyákra tudniillik olyképen, hogy a vagyon kamataiból élte fogytáig teljes eltartása biztosították mind a tizenkét négylábú örösnek. Mert Freyenfeldnek éppen tizenkét kutyája volt, a kiket hálából fogadott magához, nevelt és fölboldogított most vagyonával. — A dolog története az, hogy Freyenfeld Miszkolcban az 1880-iki nagy áradáskor ittas állapotban beleesett a vízbe s menthetetlenül odavesz, ba egy bernáthegyi kutya utánna nem ugrik és ki nem czipeli a partra. Az életmentő állat e nemes cselekedet után szerényen elgyűlt a tömeg közé, mely az izgalmas jelenetre összehaverdődött a parlon. — Freyenfeld azonban nem akart haláltn lenni, — és nem nyugodott addig, — míg megmentőjét ki nem kutatta; ekkor magához vette a derék ebet, s valósággal atyai gondozásban részesítette holtá napjág. A mikor ez a szomorú emlékeztető nap elkövetkezett, tizenkét árvaia siratta: rattlerék, mopszok és bernáthegyiek. A mérnök halála a boldogult öreg bernáthegyi halálával sem ért véget, s a tizenkét négylábú árvának ezután is épen olyan jó dolguk volt jötevőjük házána, mint anyjoknak, az életmentőnek.

— **Követeljünk minendűtt Emkegyujtót.**

Mulatság.

A maros-ludasi *Önkéntes Tüzoltó-Egyet* folyó 1900 évi augusztus 18-án a tolokán féle vendéglő nyári helyiségében egy új szertár építése javára nyári táncvigalmat rendez.

Gabona árak.

A mai hetivásáron a gabonárák a következők voltak:

Buza	métermázsánsként	6	frt	40	6.—
Rozs	„	5	frt	10	5.50.
Zab	„	4	frt	20	4.50.
Árpa	„	5	frt	50	6.—
Kukuricza	„	5	frt	50	6.20.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék“ távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Sz.-Udvarhely aug. 8.

Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt Hollaky Arthur főispán elnöklete alatt tartott havi rendes ülésében egyhangulag minden felfőszólalás nélkül tudomásul vette a belügyminiszter ama leiratát, melyben Gyarmathy Dezső dr. székelyudvarhelyi polgármester felfüggesztését helyben hagyja. A bizottság a rendeletet a feyelmi vizsgálat sürgős keresztülvitele céljából kiadta Damokos alispánnak. A rendelet felemlíti, hogy a felfüggesztést már azért is helyben kellett hagyni, mert Gyarmathy a nyugdíjalapból törvényellenesen magán feleknek kölcsönöket adott.

Amerika és Kina.

Budapest, aug. 8.

Amerika ultimátumot küldött Kínának, mert a helyzet már tűrhetetlen.

A költségvetés.

Budapest, aug. 8.

Lukács László pénzügyminiszter zalatnai birtokán egész idejét a jövő évi költségvetés végleges megállapításának fogja szentelni. Az egyes szakminiszterek már a múlt hó végéig áttették a pénzügyminiszterhez tárcájuk költségvetési előirányzatát, mely nagyrészt a folyó évre megállapított költségvetés keretében mozog, csak egyes tárczákat, mint a földmívelési és a honvédelmi miniszterium tünftelnek fel az időközben hozott törvényhozási intézkedések által indokolt némi emelkedést.

Kisfaludy Károly szobra.

Budapest, aug. 8.

Tudvalevőleg a nagy költőnek a muzeumkerthe felállított szobrát ugyan csak megviselte az idő vas foga. A Kisfaludy Társaság annak idején elhatározta, hogy a szobrot lehetőleg mielőbb renováltatja. A szobor javítását ma kezdtették meg s azzal még az ősz folyamán elkészülnek, a mikor a Kisfaludy Társaság a szobornál ünnepélyt fog rendezni.

Szerencsétlenül járt turisták.

Zürich, aug. 8.

Vogt Pál dr. berlini magántanár Titlisben lezuhant a Steinbergéről. A szerencsétlenség úgy történt, hogy Vogt Titlisből az Innerskirchen mellett levő Joehpassra ment és e közben a Steinbergen kiesezett. Vogt magával rántotta vezetőjét is. Mind a ketten egy hasadékbá zuhantak, hol tegnap este haza találták őket. A holttesteket idehozták.

A kínai forradalom.

Bécs, aug. 9.

A Zenta osztrák-magyar hadihajó távirati jelentése szerint a nemzetközi csapatok e hó 5-én **bevettek Peitangot. A kínai csapatok elszaladtak.** A Zenta legénységéből 60 ember velt részt a harcban. Eddig nem jelentették, hogy a Zenta legénységéből valaki elveszett volna.

Berlin, aug. 8.

Belowtól, a pekingi német követ-ség első titkáráról ma a következő e hó 4-én Cinában kelt távirat érkezett a külügyi hivatalhoz: Julius 21-ike óta a helyzet változatlan. Sem tömeges támadást nem intéztek ellenünk a kínai csapatok, sem gránáttal nem lövöldöztek. Csak sórványos puska lövöldözést folytattak. A követség tagjainak egészségi állapota aránylag jó. A sebesültek állapota javuló felben van. Cordes tolmács felépült.

Róma, aug. 9.

A külügyminiszter ma Pekingből Salvago Raggi olasz követ aláírásával ellátott kelet nélküli táviratot kapott, a melyet a cungli-jamen táviróhivatala továbbított. A távirat megerősíti **Ket-teler báró német követ meggyilkolását és azt jelenti, hogy a belga, osztrák-magyar és olasz követséget kiűritették, lakói pedig a hittérítőkkal és magánemberekkel együtt az angol követ-ségre menekültek,** a hol 700 idegen tartózkodik. A város északi részében levő katolikus hittérítők, a kiket harmincz francia és tíz olasz tengerész védelmezett, ugy látszik, még ellentálltak. Az angol követségnek még két hétre való elesége volt.

Washington, aug. 9.

A külügyminiszterium ma este Conger amerikai követűtől a következő táviratot kapta: Még folyton ostromolnak bennünket. Helyzetünk egyre aggasztóbbá válik. A kínai kormány ragaszkodik ahhoz, hogy Pekinget elhagyjuk, de ez biztos halálunk volna. A császári csapatok naponta puska tüzet intéznek ellenünk. Batorságunk nem tört meg, de nincs elég lövészerünk és eleségünk. A cungli-jámenek két haladó-párti tagját lefejezték. Az amerikai követség tagjai ez idő szerint mind egészségesek. Congernek ez a távirata kelet nélkül érkezett, de valószínű, hogy nem adatott föl július 30-ika előtt és aug. 2-ika után.

Az olasz király halála.

Róma, aug. 9.

Monzából a vonat a király holttestével ma reggel érkezett meg Rómába.

A pályaudvaron a király, a diplomácia kar és a hatóságok fogadták. A gyászmenet roppant impozáns látványt nyújtott.

Szlávy temetése.

Budapest, aug. 9.

A képviselőház küldöttsége Perczel Dezső elnöklete alatt holnap utazik Szlávy koronaórt temetésére.

Azért is Ofen-Pest.

Budapest, aug. 9.

Bpest hatóságánál óriási felháborodást keltett Bécs tanácsának tegnapi határozata, hogy azért is ezután is **Ofen-Pestet** fogja írni.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölő szerkesztő és lapulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

SZABÓ vagy CZIPÉSZ

szakmájába vágó ezikk eladására kerestetik. Ki eskélyi biztosítékot letehet, pénzösszedésre is felvétetik. *Czím a kiadóban.* 3—6.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a mocsai kir. járásbíró 1899. évi P. V. 511. sz. végzésével a mocsvidéki takarékpénztár felperes részére ifj. Derobán Juon s társai alperesek ellen 320 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt végrehajtás folytán alperesektől 1899. évi decz. 14. napján lefoglalt és 1082 kor. becsült ingóságokra a mocsai kir. járásbíró V. 3014 sz. végzésével a további eljárás elrendelése, annak az alap és felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna az árverésnek Tótházán alperesek lakásán leendő foganatosítására határidőül **1900. évi augusztus hó 10. napján d. e. 9 órája** tüzetik ki, — mikor a bíróságilag lefoglalt ifj. Derobán Juonnál 2 ökor, 2 tehén, 2 borjú, 1 koca, 2 juh, 200 véka csőtörökbuza és özv. Krisán Vasziánánál 20 véka buza és 50 véka csőtörökbuza a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az előtérvezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna; és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólirt kiküldöttnek vagy írásban beadni; avagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Mocsán, 1900. évi július hó 15. napján.

Ferenczy György,
kir. bir. végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvár-városi kir. járásbíró 1900 évi VI. 784[1]. számú végzése következtében D o b a l Antal helybeli ügyvéd által képviselt B. Neresheimer és fiai javára Adler J. utóda ellen 415 kor. 28 fillér s járul. erejéig 1900. évi május hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2936 kor. becsült következő ingóságok u. m. arany- és ezüstnemeik és egyéb nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kolozsvár-városi kir. járásbíró 1900 évi V. 1., 784-4 számú végzése folytán 415 kor. 28 fill. tők. követelés, ennek 1900 évi április hó 13. napjától járó 6 százalék kamatai, egyharmad százalék vállódij és eddig összesen 30 kor. 65 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt, belközép-utca 12. és 18. sz. a leendő eszközlésére augusztus hó 10. napjának délután 3 órája határidőül kiűzetetik; — és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §. értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna; ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1900 évi július hó 15-én.

Dupschek Ignác,
kir. bir. vghajtó.

Aknasósfürdőn

Tordán

butorozott szoba árnyas kerttel kiadó
Babós Miklósnénál.

LEO MAGYAR SPORT LOVARDÁJA.

A Tencosintéren.

Csütörtökön, augusztus 9-én este 8 órakor

Nagy sport-előadás

melvhez

megérkeztek a világhírű mű-kerékpárosok.

2 Steffencrebs 2

a Somossi mulatóból Budapestről csak 5 vendég-játékra.

Pénteken aug. 10-én este fel 8 órakor fényes **High-Liefe előadás**, egybekötve a m. kir. 21. honvéd gyalogezred nagy hangversenyével, fel 8 órától fel 9-ig és a szünet alatt nagyszerű hangverseny.

Továbbá első fellépte **Krembzer Harry** legkifutóbb acrobata kutyájával, az idomítás netovábbja.

Második föllépte a **2 Steffencrebs 2** mű kerékpárosoknak.

Szombaton este 8 órakor nagy előadás.

Becses pártfogásért esd

LEO,

igazgató.

Folies Bergé mulató

az Ujvilágban.

Naponta szenzatiós variete előadás szigoruan családias műsorral.

Regnis Frigyes hegedű humorista.

Bartelli Mari kifutó nemzetközi táncosnő.

Erdődi Renna keleti énekesnő.

Guston Trio itt kedvelt zenebohócok.

Lipcsai Olga couplet énekesnő.

Kövesy Juliska népdal énekesnő.

Bácskai Sándor komikus.

Ma először: **A szerkesztőségben.** Kacagató bohózat. Nagy tetszés.

Értesítés. Pénteken, aug. 10-én nagy jutalomjátéka az itt kedvelt Angeli párdalososoknak.

Kezdeté 8 órakor. Belépti díj 1 korona.

Számos látogatásért esd

Back és Angeli

igazgatók.

Erdélyi vörös asztali, csemege és nemes carbenet borok

TEUTSCH B. JÓZSEF cs. és kir. udvari szállító segesvári pinczejéből mindenütt kaphatók.

Egész hordó vételnél közvetlenül Segesváról lesz elszállítva.

Kéretik a czégnyomattal ellatott eredeti dugaszolásra figyelemmel lenni. 659.11—14

Kolozsvári főraktára: **Segesváry és Társai.**

Világ-Panoráma

elsőrangú műkiállítás!

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 1a. sz. alatt

Nápoly — a Vezuv — Pompeji.

(1900. aug. 5—11-ig.)

Minden vasárnap új sorozatok!!

A Világ-Panoráma nyitva van mindennap reggel 9 órától déli fél 1 óráig és délután fél 2 órától esti 10 óráig.

Belépti díjak: Örmötteknek **20** kr. Tanulók, gyermekek és katonák (örmestertől lefelé) számára **10** kr.

Kiváló tisztelettel

740. 3—0.

az igazgatóság.

Az első kolozsvári eczet- és szikvizgyár

ajánlja tiszta

boreczetjét és ugyanint a boreczet törökbuza

csutkán készült

ugorka sózni való eczetjét,

továbbá vegytiszta **szikvizét**, mely kararai márványon szűrt vízzel készült és a legmodernebb üvegekben hozatik forgalomba.

Gyár: **Monostor-utca 80. sz.** Telefon **461.**

727. 3—9.

Erdélyrészi tizenharmadik

Tenyészállatkiállítás és Tenyészállatvásár

használati lóvásárral, díjazással és gazdasági gép, szerszám és kellékek bemutatásával összekötve.

A nagym. m. kir. földművelésügyi miniszter ur erkölcsi és anyagi támogatásával rendezi

az „Erdélyi Gazdasági Egyet” állattenyésztési és állatkiállítási szakosztálya. **Kolozsvárt,**

1900 aug. hó 31., szept. 1., 2. és 3-án, a sétátéren.

A kiállítás osztályai és díjai a következők:

I. osztály. *Tenyészlo.* A) Méneses lovak részére a díjaz. összege: 2000 korona, B) Gazdasági lovak részére a díjaz. összege: 1500 korona.

II. osztály. *Tenyészszarvasmarha.* A) Erdélyi magyar fajták díjaznak összege: 5000 korona. Csak tisztavérű állat díjazható. B) Erdélyi hegyi barna farkú fajták díjazására: 200 kor.

III. osztály. *Bival.* Díjak 500 korona értékig.

IV. osztály. *Juh.* Díjak összege: 400 korona.

V. osztály. *Baromfi.* Díjak 500 korona értékig, (ebből galambok díjazására 60 korona).

VI. osztály. *Külföldi pályázat.* A tenyészállatkiállítással kapcsolatosan kettős fogat díjazás tartatik. Díjak összege 600 korona.

Hogy a rendező bizottság a részvétel mérvéről idejekorán tájékozza legyen, a bejelentések 1900 július 15-től, csakis augusztus 15-ig beérőlag fogadtatnak el.

A fenti kiállítással kapcsolatban és egy időben Kolozsvárt, a Lövéde termében és kertjében rendezendő

Gazdasági gép-, szerszám-, kellékek-, anyagok-, termények és termékek bemutató kiállításának

programja és főbb tudnivalói:

Kiállíthatók: a) Mindenemű gazdasági gépek: Ékek, vetőgépek, arató és cséplőgépek, malomszerkezetek, tejgazdasági, baromfitenyésztési, méhészeti, selyemtermelési, szőlészeti, borászati, gyümölcsészeti és más gazdasági mellékágazati gépek és felszerelések stb. stb. b) Eszközök és szerszámok. c) Kellékek és anyagok: Vetőmagvak, műtrágyák, gazd. vegyszerek (robbanók kivételével), állatgyógyiszerek stb. d) Termények és termékek: Gabona, hüvelyes és takarmánymagvak; mezőgazdasági termények; mezőgazdasági háziipari készítmények stb. e) Mezőgazdaságot érdeklő új találmányok. **Bejelentések** e kiállításra, a helypénznek egyidejűleg való beküldése mellett, legkésőbb 1900 évi augusztus 20-áig fogadtatnak el. Ugy a bejelentések, mint a helypénzek: „Erdélyi Gazdasági Egyet titkári hivatalának Kolozsvárt” czimre küldendők. **Helypénzek:** a) A fedett és zárt nagyteremben négyözméterenként 5 korona, b) A szabadban, négyözméterenként 3 korona, 10 négyözméteren felüli bejelentésnél az egységárak 20 százalékkal, 25 négyözméteren felülinél 30 százalékkal olcsóbban számítatnak. Kiállítók díszkövelet kapnak. E kiállítás — kiállításra — tovább is nyitva fog tartani!

Mindkét kiállításra programot és bejelentési leveket küld — kérésre: „Az Erdélyi Gazdasági Egyet Titkári hivatala Kolozsvárt.” 737. 5—10.

Eisele József
réz-, ércmű- és gőzkazán-gyár
Budapest,
V., Külső Váci-ut 138.

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában, Kolozsvárt.

Pártoljuk a hazai ipart!

Erdélyben sok olyan sör kerül forgalomba, mely nem idevaló gyártmány, pedig

BÜRGER ALBERT

marosvásárhelyi sörfőzdéjében

olyan sör készül, mely bátran vetekedhetik a kőbányaival, avagy bármely más külföldi gyártmánnal.

Kérjük ennélfogva a nagyérdemű közönséget az Erdélyi ipart pártolni és a vendéglőben csakis

„Marosvásárhelyi sör“-t

követelni. 312. 22—24.

Rendelmények *Bürger Albert* sörfőzdéjébe Marosvásárhelyt czimzendők.

Árjegyzék iránti megkeresés *Bürger Albert* Marosvásárhely sörfőzde czimzendők.

Pártoljuk a hazai ipart!

Hirdetések

a legolcsóbb árban

felvétetnek e lap kiadóhivatalában!!

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!!!

KOZEL F. JÓZSEF

kályharaktárában

Kolozsvárt, Unio utca 20. sz.

(Redontall szemben)

állandóan 300—400 darab kályha készíten van, melyek ugy szépség mint minőség tekintetében felülmúlhatnak s az eddig teljesített nagyobb megbízások teljes biztosítékot nyújtanak arra, hogy a nagyközönség további megbízásai is ép úgy mint azelőtt a legnagyobb szakértelem és pontosság mellett fog eszközöltetni.

HEVESI JÓZSEF

műasztalos

Gyár-utca 8. szám.

elvállal mindenféle asztalos munkát és fapadozatot.

Nagy raktárt tart:

kitűnő minőségű, gőzben szárított

Parkettekből!

Telefon 136.

Pénzkölcsön

földbirtokokra, bérházakra I. II. helyre kedvező feltételekkel nyerhető. Fővilágosítást ad szivességből Gerő A. volt tkptári igazgató Budapest VII. Nefeletj-utca 8. szám.

„Municipia“

kiadóhivatala az összes községi és közigazgatási nyomtatványok, könyv-, papír- és irodaszerek legnagyobb raktára Budapest, VII. Kerespi-ut 12. szám. Nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Klaszovitt György

szíj- és nyereggyártó

Kolozsvárt, Unio-utca.

Ajánlja mindenemű finom bőr- és csizma- és utazó, lovagló és kocsizó czikkeket minden kivitelben. — Nagy raktár, szolid árak mellett.

DEMJEN ÁGOSTON

műlakatos gyorsan és pontosan teljesít mindenféle

lakatos munkát,

saját szabadalmazott ablak- zárait szellőző készülékekkel, függöny-horgait különösen ajánlja.

Jókai-utca 12. szám.

Varga Pál

czimbalom-gyártónál megjelent czimbalomiskolából 1 hét alatt tanító segélye nélkül megtanul czimbalmozni bárki, melyet üzletemben vásárolt czimbalomhoz ingyen adok. Budapest, VIII. Rókk Szilárd-utca 3. szám. — Czimbalomokról képes árjegyzék ingyen.

Eisele József

réz-, ércmű- és gőzkazán-gyár

Budapest,

V., Külső Váci-ut 138.

Magyar fém- és lámpaárugyár

r. t. Petroleum-lámpák, légszusz és villanyvilágítási tesztek, mindenféle fémáramközők stb. Raktár: Kolozsvárt, Wesselenyi-u. 20.

A ki

hazai szövethöl készült ruhában akar járni, az forduljon megrendelésével

Marcinkevicz Ignác-hoz,

kinek szabó-üzlete Kolozsvárt, Belközép-utczában van.

Legjobb ekék és gazdasági gépek készítő-telepe

SIMONFFY ISTVÁN

gépgyára és vasöntője Külső-Torda-utca.

Magyar fém- és lámpaárugyár

r. t. Petroleum-lámpák, légszusz és villanyvilágítási tesztek, mindenféle fémáramközők stb. Raktár: Kolozsvárt, Wesselenyi-u. 20.

A ki

hazai szövethöl készült ruhában akar járni, az forduljon megrendelésével

Marcinkevicz Ignác-hoz,

kinek szabó-üzlete Kolozsvárt, Belközép-utczában van.

Legjobb ekék és gazdasági gépek készítő-telepe

SIMONFFY ISTVÁN

gépgyára és vasöntője Külső-Torda-utca.

Magyar fém- és lámpaárugyár

r. t. Petroleum-lámpák, légszusz és villanyvilágítási tesztek, mindenféle fémáramközők stb. Raktár: Kolozsvárt, Wesselenyi-u. 20.

A ki

hazai szövethöl készült ruhában akar járni, az forduljon megrendelésével

Marcinkevicz Ignác-hoz,

kinek szabó-üzlete Kolozsvárt, Belközép-utczában van.

Pályázati felhívás

a Szamoson levő nagy vashid kocsijának ujjaburkolására.

Kolozsvárt a Szamoson levő nagy-utcai vashid kocsijának burkolata tölgyfakoczkákból újból készítenendő, továbbá a hid tölgyfa gerendázatának egyrésze megújítandó lévén, felhívjuk a vállalkozókat és szakiparosokat, hogy e munkák végrehajtására ajánlataikat 1900. évi augusztus hó 15-én délelőtt 10 óráig a Tanács ígatóhivatalába adják be.

Az előmért és a részletes föltételek a hivatalos órák alatt a városi mérnöki hivatalban megtekinthetők. Az ajánlatra egy korona értékű bélyeget kell felragasztani, továbbá a város házipénztárába előzetesen letett 400 korona bánatpénz letételéről szóló pénztári elismervény is csatolandó, végre köteles a vállalkozó ajánlatában kifejezetten fölemlíteni, hogy az előmért és föltételeket ismeri és azoknak magát föltétlenül aláveti.

Végre figyelmeztetjük a vállalkozókat, hogy csak tölgyfa burkolatra fogadunk el ajánlatokat, más anyaggal való burkolásra vonatkozó ajánlatok még figyelembe sem fognak vétetni.

Kolozsvár szab. kir. város Tanácsának 1900. évi augusztus hó 3-án tartott üléséből.

Dr. Nagy Mór,
h. polgármester.

Pályázati felhívás

a Szamoson levő nagy vashid kocsijának ujjaburkolására.

Kolozsvárt a Szamoson levő nagy-utcai vashid kocsijának burkolata tölgyfakoczkákból újból készítenendő, továbbá a hid tölgyfa gerendázatának egyrésze megújítandó lévén, felhívjuk a vállalkozókat és szakiparosokat, hogy e munkák végrehajtására ajánlataikat 1900. évi augusztus hó 15-én délelőtt 10 óráig a Tanács ígatóhivatalába adják be.

Az előmért és a részletes föltételek a hivatalos órák alatt a városi mérnöki hivatalban megtekinthetők. Az ajánlatra egy korona értékű bélyeget kell felragasztani, továbbá a város házipénztárába előzetesen letett 400 korona bánatpénz letételéről szóló pénztári elismervény is csatolandó, végre köteles a vállalkozó ajánlatában kifejezetten fölemlíteni, hogy az előmért és föltételeket ismeri és azoknak magát föltétlenül aláveti.

Végre figyelmeztetjük a vállalkozókat, hogy csak tölgyfa burkolatra fogadunk el ajánlatokat, más anyaggal való burkolásra vonatkozó ajánlatok még figyelembe sem fognak vétetni.

</